باس شۇجي شي جينپىڭنىڭ شيۇڭ ـ ان جاڭا رايونىن جوبالاۋعا، قۇرۇعا جەتەكشىلىك ەتۋ حيكاياسى

(باسى 1 ـ بەتتە)

وسى كۇنى سولتۇستىك جۇڭگو جازىعندا قار تولاستاپ، كۇن شايداي اشىلىپ، كۇللى تىرشىلىك نارگە بولەنگەن ەدى. باس شۇجي شي جينپىڭ داۋاڭ قالاشعىنىڭ شياۋژاڭيۋڭ قىستاعىندا ءبىر اشىق جەرگە بارىپ، سول جەردىڭ وزىندە تەكسەرىپ كوردى. مىنە وسى ارا جوباداعى شيۇڭ ـ ان جاڭا رايونى سىكە كىرىسۋ رايونىنىڭ وزەكتى جەرى ەدى.

جايىلعان جوبا كارتاسىنىڭ الدىندا باس شۇجي شي جينپىڭ رايون ورنىن، جوبا جاعدايىن ەگجەي ـ تەگجەيلى كورىپ، حالقتى كوشىرىپ ورنالاسترۋ، ءوڭىر كولەمىندەگى گەولوگيا، سۋ رايى شارت ـ جاعدايى سياقتىلاردىڭ احۋالىن تاپتىشتەي ۇعىستى.

"بۇل جەردەگى بۇقارانىڭ تۇرمىس جاعدايى قانداي؟ جان سانىنىڭ تىعىزدىعى قانشالىق؟ قانشا ادام كوشىرىلەدى؟" دەپ باس شۇجي شي جينپىڭ ەگجەي ـ تەگجەيلى سۇراپ ۇعىستى. ول بىلاي دەپ تاپسىردى: شيۇڭ ـ ان جاڭا رايونىن قۇرۇدا، ءسوز جوق، بۇقارانى اناعۇرلىم كوپ يگىلىككە كەنەلتۋ، شىنايى تابىس سەزىمىنە بولەۋ كەرەك.

سول كۇنى تۇسته باس شۇجي شي جينپىڭ انشين اۋدانىندا شاعىن اڭگىمە ءماجلىسىن باسقارىپ اشتى. باس شۇجي بىلاي دەپ باسا دارىپتەدى: شيۇڭ ـ ان جاڭا رايونىن جوبالاۋ، قۇرۇ ـــ كەلەلى تاريحي مانگە يە ستراتەگيالىق تالعام، بەيجيڭنىڭ استانالىق ەمەس فۇنكتسيالارىن سەيلتۋ، جان سانى، ەكونوميكا شوعىرلانعان ءوڭىردى ساپالىلاندىرىپ ورىكەندەتۋ ۇلگىسى جونىندە ىزدەنىس جاساۋ ارقىلى "ءىرى قالا كىناراتىن" شەشۋدىڭ جۇڭگوشا جولىن اشۋ.

ءداۋىردىڭ بىرتىندەپ دامۋى بارىسىندا سان عاسىرلىق بايىرعى قالانىڭ تاريحي ءمان ـ جايىن قالاي ايگىلەۋگە بولادى؟ ۇلتتىڭ گۇلدەنۋى جولىندا جەدەل ىلگەرىلەپ بارا جاتقان جۇڭگو قانداي استانا قۇرادى؟ قايتكەندە قالانى جوبالاۋداعى، قۇرۇداعى قيىن ماسەلەلەردى شەشۋ ارقىلى سايكەستى دامۋدى ىلگەرىلەتۋگە بولادى؟ ءبىر قىدىرۋ داۋىرلىك سۇراۋلار باس شۇجي شي جينپىڭنىڭ كوكەيىنەن شقىپادى.

تيانجينگە بارىپ تەكسەرۋ ـ زەرتتەۋ جۇرگىزىپ، حبەيدىڭ دامۋ ماسەلەسىن زەرتتەپ، استانا بەيجيڭدە قىزمەت تەكسەردى... بەيجيڭدى، تيانجيندى، حبەيدى سايكەستىرە دامىتۋ ستراتەگيالىن اتقارۋدى ىلگەرىلەتۋ بارىسىندا بەيجيڭنىڭ استانالىق ەمەس فۇنكتسيالارىن سەيلتۋدى شوعىرلى ارقالايتىن رايوندى تاڭداۋ ويى دا بىرتىندەپ سۇلبالاندى.

"استانانىڭ وزەكتى فۇنكتسياسىنا تاباندى بولىپ جانە ونى كۇشەيتىپ، استاناعا ۇيلەسپەيتىن فۇنكتسيالاردى رەتتەپ جانە السىرەتىپ، ءىشىنارا فۇنكتسيالاردى حبەيگە، تيانجينگە كوشىرۋ كەرەك، مىنە بۇل دايىۋىدىڭ سۇدى تىزگىندەۋ قاعيداسى"، ـ دەدى باس شۇجي شي جينپىڭ ىشكەرىلەي اتاپ كورسەتىپ.

باعدار بارعان سايىن انىق بولىپ، وي جەلەسى اناعۇرلىم ايقىندالدى، بەيجيڭنەن تسقارى جاڭا قالا قۇرۇ ستراتەگيالىق ويى بىرتىندەپ پىسپ جەتىلدى.

"كوپ ءتۇيىن، ءبىر قالا، كونە قالانى جاڭادان قۇرۇ" ـــ 2015 ـ جىلى 2 ـ ايدىڭ 10 ـ كۇنى ورتالىق كوميتەت قازىنا ـ ەكونوميكا باسشىلىق گرۋپپاسىنىڭ 9 ـ رەتكى ءماجلىسى ـ ەكونوميكا باسشىلىق گرۋپپاسىنىڭ 9 ـ رەتكى ءماجلىسى؛ 2015 ـ جىلى 4 ـ ايدىڭ 2 ـ كۇنى جۇڭگو كوممۇنيستىك پارتياسى ورتالىق كوميتەتىنىڭ ساياسي بيۇروسى تۇراقتى كوميتەتىنىڭ ءماجلىسى؛ 2015 ـ جىلى 4 ـ ايدىڭ 30 ـ كۇنى جۇڭگو كوممۇنيستىك پارتياسى ورتالىق كوميتەتىنىڭ ساياسي بيۇروسىنىڭ ءماجلىسى... قىسقا عانا 2 ايدان استام ۋاقىتتا باس شۇجي شي جينپىڭ ىلگەرىندى ـ كەيىندى 3 رەت ماڭىزدى ءماجلىستى باسقارىپ اشىپ، «بەيجيڭدى، تيانجيندى، حبەيدى سايكەستىرە دامىتۋ جوبا باعدارلاماسىن» اقىلداستى.

باس شۇجي شي جينپىڭ مىناداي ايقىن باعدار كورسەتتى: "جاڭا قالا ماسەلەسىن ىشكەرىلەي زەرتتەپ دالەلدەۋ كەرەك، حبەيدىڭ ۇيلەسىمدى جەرىندە جوبا جاساپ، جاڭا دامۋ ۇستانىمىنىڭ جەتەكشىلىگىندە وسى زامانعى جاڭا قالا قۇرۇدى ويلاسۋعا بولادى".

«بەيجيڭدى، تيانجيندى، حبەيدى سايكەستىرە دامىتۋ جوبا باعدارلاماسىنىڭ» 2015 ـ جىلى 6 ـ ايدا باسلىپ تاراتىلۋى باس شۇجي شي جينپىڭنىڭ ستراتەگيالىق ويىن تولىق ايگىلەدى، مۇندا "ىشكەرىلەي زەرتتەپ، عىلمي دالەلدەپ، نەدا ۇىر كولەمگە يە، سەيلتىلەتىن جەردىڭ دامۋ ورتاسىمەن قارايلاس كەلەتىن شوعىرلى ارقالاۋ رايونىن جوبالاۋ، قۇرۇ كەرەك" دەپ ايقىن العا قويىلدى.

شوعىرلى ارقالاۋ رايونىن قايدان تاڭداعان ءجون؟ نەندەي ورىن تۇراقتاندىرۋمەن جارىققا شعادى؟

وسى تاريحي تالعام جۇرەكتىلىكتى عانا ەمەس، ودان دا ماڭىزدىسى، اقىل ـ پاراساتتى قاجەت ەتەدى.

باس شۇجي شي جينپىڭنىڭ ماڭىزدى نۇسقاۋى بويىنشا، بەيجيڭدى، تيانجيندى، حبەيدى سايكەستىرە دامىتۋ باسشىلىق گرۋپپاسى مەملەكەتتىك كەڭەستىڭ قاتىستى تاراۋلارى، حبەي ولكەسى، بەيجيڭدى، تيانجيندى، حبەيدى سايكەستىرە دامىتۋداعى ماماندار كەڭەس بەرۋ كومىتەتى سياقتى قاتىستى جاقتاردى تالاي رەت ۇيىمداستىرىپ، ارناۋلى تاقىرىپتىق ءماجلىس جانە شاعىن كولەمدەگى ءماجلىس اشتى، جاڭا رايونىنىڭ ورنىن تاڭداۋدا وڭىرلىك ورىن، قاتىناس، جەر، سۋ بايلىعى جانە ەنەرگيا قامتاماسىزدىعى، قورشاعان ورتا قۇاتى، جان سانى جانە ەكونوميكالىق، قوعامدىق دامۋ جاعدايى سياقتى فاكتورلاردى جان ـ جاقتى ەسكەرىپ، نەشە دۇركىن سالىستىرىپ، قايتا ـ قايتا دالەلدەۋ جۇرگىزدى.

تالاي ماڭىزدى ءسوز سويلەندى، تالاي رەت علمي دالەلدەۋ جۇرگىزىلدى، قادام سايىن ىشكەرىلەي ىلگەرىلەتىلدى... وي جۇگىرتۋدەن جوسپارلاۋعا دەيىن، بەكتۇدەن جوبالاۋعا دەيىن تالاپ قويۋدان ورنالاستىرۋعا دەيىن، باس شۇجي شي جينپىڭنىڭ جاڭا رايون قۇرۇ جونىندەگى ستراتەگيالىق ويى ۇزدىكسىز تەرەڭدەدى، ويعا العانى بىرتىندەپ رەالدىققا اينالدى.

بەيجيڭنىڭ استانالىق ەمەس فۇنكتسياسىن شوعىرلى ارقالايتىن جاڭا رايون رەتىندە تاڭدالاتىن جەر تىم السى بولماۋى ءارى وتە جاقىن بولماۋى كەرەك. وتە جاقىن بولسا وڭاي تۇتاسىپ كەتەدى دە، سەيلتۋ ماقساتىنا جەتە المايدى؛ تىم السى بولسا بەيجيڭنىڭ جەبەۋى مەن باستاماشىلدىق ەتۋىن قابىلداۋى قيىنعا سوعادى دا، استانالىق ەمەس فۇنكتسيالاردى اناعۇرلىم ويداعىداي ارقالاۋ جانە ويسترۋ مۇمكىندىگى بولمايدى.

بىرنەشە جوبانى سالىستىرا كەلە "شيۇڭشيان ـ رۇڭچىڭ ـ انشين" دەگەن وسى جوبا بىرتىندەپ تۇراقتانىپ، اقىرىندا وزگەدەن وزىپ شىققىنى. بەيجيڭ، تيانجين، باۋدىڭنىڭ قوينىاۋىندىعى وسى جەردىڭ ءار جاقتاعى باسىمدىعى كورىنەكتى، جەر، سۋ يگىلىگى، قورشاعان ورتا، گەولوگيا جاقتارىندا ـ عى تىرەكتىك شارت ـ جاعدايى تاماشا، دامۋ ءوردىسى جەتكىلىكتى...

2016 ـ جىلى 5 ـ ايدىڭ 27 ـ كۇنى، بۇل حبەي شيۇڭ ـ ان جاڭا رايونىن قۇرۇدى اقىلداستىرعان ماڭىزدى كۇن سانالادى ـــ

سول كۇنى تۇستەن بۇرىن جۇڭگو كوممۇنيستىك پارتياسى ورتالىق كوميتەتى ساياسي بيۇروسىنىڭ ءماجلىسى جۇڭنانحايدىڭ حۋايرىنتاڭىندا اشىلىپ، «بەيجيڭ قالاسىنىڭ قوسالقى ورتالەعىن جوبالاۋعا، قۇرۇعا جانە حبەي شيۇڭ ـ ان جاڭا رايونىن اقىلداسىپ قۇرۇعا قاتىستى احۋالدار جونىندەگى مالىمەت» قارالدى. "شيۇڭ ـ ان جاڭا رايونى" مالىمەتتىڭ تاقىرىبىندا تۇڭعىش رەت بوي سوزىندە وسى وي جەلىسىن العا قويدى. "ءىبىر قالا" دەگەندە بەيجيڭنەن تسقارى جاڭا قالا قۇرۇ ماسەلەسى جونىندە زەرتتەۋ جۇرگىزىپ، وي جۇگىرتۋ قاجەت.

2015 ـ جىلى 2 ـ ايدىڭ 10 ـ كۇنى ورتالىق كوميتەت قازىنا ـ ەكونوميكا باسشىلىق گرۋپپاسىنىڭ 9 ـ رەتكى ءماجلىسى؛ 2015 ـ جىلى 4 ـ ايدىڭ 2 ـ كۇنى جۇڭگو كوممۇنيستىك پارتياسى ورتالىق كوميتەتىنىڭ ساياسي بيۇروسى تۇراقتى كوميتەتىنىڭ ءماجلىسى؛ 2015 ـ جىلى 4 ـ ايدىڭ 30 ـ كۇنى جۇڭگو كوممۇنيستىك پارتياسى ورتالىق كوميتەتىنىڭ ساياسي بيۇروسىنىڭ ءماجلىسى... قىسقا عانا 2 ايدان استام ۋاقىتتا باس شۇجي شي جينپىڭ ىلگەرىندى ـ كەيىندى 3 رەت ماڭىزدى ءماجلىستى باسقارىپ اشىپ، «بەيجيڭدى، تيانجيندى، حبەيدى سايكەستىرە دامىتۋ جوبا باعدارلاماسىن» اقىلداستى.

باس شۇجي شي جينپىڭ مىناداي ايقىن باعدار كورسەتتى: "جاڭا قالا ماسەلەسىن ىشكەرىلەي زەرتتەپ دالەلدەۋ كەرەك، حبەيدىڭ ۇيلەسىمدى جەرىندە جوبا جاساپ، جاڭا دامۋ ۇستانىمىنىڭ جەتەكشىلىگىندە وسى زامانعى جاڭا قالا قۇرۇدى ويلاسۋعا بولادى".

«بەيجيڭدى، تيانجيندى، حبەيدى سايكەستىرە دامىتۋ جوبا باعدارلاماسىنىڭ» 2015 ـ جىلى 6 ـ ايدا باسلىپ تاراتىلۋى باس شۇجي شي جينپىڭنىڭ ستراتەگيالىق ويىن تولىق ايگىلەدى، مۇندا "ىشكەرىلەي زەرتتەپ، علمي دالەلدەپ، نەدا ۇىر كولەمگە يە، سەيلتىلەتىن جەردىڭ دامۋ ورتاسىمەن قارايلاس كەلەتىن شوعىرلى ارقالاۋ رايونىن جوبالاۋ، قۇرۇ كەرەك" دەپ ايقىن العا قويىلدى.

شوعىرلى ارقالاۋ رايونىن قايدان تاڭداعان ءجون؟ نەندەي ورىن تۇراقتاندىرۋمەن جارىققا شعادى؟

وسى تاريحي تالعام جۇرەكتىلىكتى عانا ەمەس، ودان دا ماڭىزدىسى، اقىل ـ پاراساتتى قاجەت ەتەدى.

باس شۇجي شي جينپىڭنىڭ ماڭىزدى نۇسقاۋى بويىنشا، بەيجيڭدى، تيانجيندى، حبەيدى سايكەستىرە دامىتۋ باسشىلىق گرۋپپاسى مەملەكەتتىك كەڭەستىڭ قاتىستى تاراۋلارى، حبەي ولكەسى، بەيجيڭدى، تيانجيندى، حبەيدى سايكەستىرە دامىتۋداعى ماماندار كەڭەس بەرۋ كومىتەتى سياقتى قاتىستى جاقتاردى تالاي رەت ۇيىمداستىرىپ، ارناۋلى تاقىرىپتىق ءماجلىس جانە شاعىن كولەمدەگى ءماجلىس اشتى، جاڭا رايونىنىڭ ورنىن تاڭداۋدا وڭىرلىك ورىن، قاتىناس، جەر، سۋ بايلىعى جانە ەنەرگيا قامتاماسىزدىعى، قورشاعان ورتا قۇاتى، جان سانى جانە ەكونوميكالىق، قوعامدىق دامۋ جاعدايى سياقتى فاكتورلاردى جان ـ جاقتى ەسكەرىپ، نەشە دۇركىن سالىستىرىپ، قايتا ـ قايتا دالەلدەۋ جۇرگىزدى.

تالاي ماڭىزدى ءسوز سويلەندى، تالاي رەت علمي دالەلدەۋ جۇرگىزىلدى، قادام سايىن ىشكەرىلەي ىلگەرىلەتىلدى... وي جۇگىرتۋدەن جوسپارلاۋعا دەيىن، بەكتۇدەن جوبالاۋعا دەيىن تالاپ قويۋدان ورنالاستىرۋعا دەيىن، باس شۇجي شي جينپىڭنىڭ جاڭا رايون قۇرۇ جونىندەگى ستراتەگيالىق ويى ۇزدىكسىز تەرەڭدەدى، ويعا العانى بىرتىندەپ رەالدىققا اينالدى.

بەيجيڭنىڭ استانالىق ەمەس فۇنكتسياسىن شوعىرلى ارقالايتىن جاڭا رايون رەتىندە تاڭدالاتىن جەر تىم السى بولماۋى ءارى وتە جاقىن بولماۋى كەرەك. وتە جاقىن بولسا وڭاي تۇتاسىپ كەتەدى دە، سەيلتۋ ماقساتىنا جەتە المايدى؛ تىم السى بولسا بەيجيڭنىڭ جەبەۋى مەن باستاماشىلدىق ەتۋىن قابىلداۋى قيىنعا سوعادى دا، استانالىق ەمەس فۇنكتسيالاردى اناعۇرلىم ويداعىداي ارقالاۋ جانە ويسترۋ مۇمكىندىگى بولمايدى.

بىرنەشە جوبانى سالىستىرا كەلە "شيۇڭشيان ـ رۇڭچىڭ ـ انشين" دەگەن وسى جوبا بىرتىندەپ تۇراقتانىپ، اقىرىندا وزگەدەن وزىپ شىققىنى. بەيجيڭ، تيانجين، باۋدىڭنىڭ قوينىاۋىندىعى وسى جەردىڭ ءار جاقتاعى باسىمدىعى كورىنەكتى، جەر، سۋ يگىلىگى، قورشاعان ورتا، گەولوگيا جاقتارىندا ـ عى تىرەكتىك شارت ـ جاعدايى تاماشا، دامۋ ءوردىسى جەتكىلىكتى...

2016 ـ جىلى 5 ـ ايدىڭ 27 ـ كۇنى، بۇل حبەي شيۇڭ ـ ان جاڭا رايونىن قۇرۇدى اقىلداستىرعان ماڭىزدى كۇن سانالادى ـــ

سول كۇنى تۇستەن بۇرىن جۇڭگو كوممۇنيستىك پارتياسى ورتالىق كوميتەتى ساياسي بيۇروسىنىڭ ءماجلىسى جۇڭنانحايدىڭ حۋايرىنتاڭىندا اشىلىپ، «بەيجيڭ قالاسىنىڭ قوسالقى ورتالەعىن جوبالاۋعا، قۇرۇعا جانە حبەي شيۇڭ ـ ان جاڭا رايونىن اقىلداسىپ قۇرۇعا قاتىستى احۋالدار جونىندەگى مالىمەت» قارالدى. "شيۇڭ ـ ان جاڭا رايونى" مالىمەتتىڭ تاقىرىبىندا تۇڭعىش رەت بوي كورسەتتى.

بۇل رەتكى ماجلىستە باس شۇجي شي جينپىڭ بىلاي دەپ اتاپ كورسەتتى: "بۇل پارتيا 18 ـ قۇرىلتايىنان كەيىن ورتالىق يگەرىپ وتىرعان جاڭا رايون قۇرىلىسى. شيۇڭ ـ ان جاڭا رايونى پارتيا ورتالىق كوميتەتى بەكتىكەن استانانىڭ يقۇاتىن كەڭەيتۋ رايونى، بۇل شاڭحايدىڭ پۇدۇڭى، گۇاڭدۇڭنىڭ شىنجىنى سياقتى مەملەكەتتىك مانگە يە، وسى ورىن تۇراقتاندىرۋدى، ءسوز جوق، ويداعىداي يگەرۋ كەرەك".

شيۇڭ ـ ان جاڭا رايونىن جوسپارلاۋدان قۇرۇعا دەيىنگى بارىستى ەسكە العاندا، بەيجيڭدى، تيانجيندى، حبەيدى سايكەستىرە دامىتۋ ماماندار كەڭەس بەرۋ كومىتەتىنىڭ ورىنباسار گرۋپپا باستىعى، جۇڭگو ينجەنەريا اكادەمياسىنىڭ اكادەميگى ۇ حىجۋان بىلاي دەدى: "زامانالىق ۇلى جوسپار باس شۇجي شي جينپىڭنىڭ ۇلتقا جانە تاريحقا جاۋاپتى بولۋ پوزيتسياسىن ايگىلەدى. ءبزدىڭ شيۇڭ ـ ان جاڭا رايونىنان كۇتەر ءۇمىتىمىز استە بەيجيڭ، تيانجين، حبەيدىڭ ءبىر جاڭا رايونى عانا ەمەس، ءبىز ونان دا ۇزاققا كوز جىبەرۋىمىز كەرەك، ونىڭ جاڭا كەزەڭدەگى بۇكىل ەلدىڭ داۋىندا ۇلگىلىك رول اتقارۋىن ءۇمىت ەتەمىز".

سان عاسىرلىق قالا ساپارى وسىلايشا باستالدى.

(2) جوبا

"ەڭ وزىق ۇستانىم جانە حالىقاراداعى بىرەگەي ولشەم بويىنشا جوسپار ـ جوبا جاساۋعا، قۇرىلىس جۇرگىزۋگە تاباندى بولۋ، تاريحتىڭ سىنىنان وتە الاتىن ەتۋ كەرەك".

جاز باسىندا بايياڭدياندا كوگىلدىر تولقىن بۇيرالانا تولقىپ، سۋ قۇستارى اسىر سالۋدا. كەمە تۇراقتان كەمەگە وتىرىپ جولعا شىققاننان كەيىن، جارتى ساعاتتا جاۋجۋاڭزى قىستاعىنا كەلدى ـــ بۇل "بالا جاۋىنگەر جاڭ گا" فيلمىنە ارقاۋ بولعان مەكەن.

2017 ـ جىلى 2 ـ ايدىڭ 23 ـ كۇنى باس شۇجي شي جينپىڭ شيۇڭ ـ ان جاڭا رايونىنىڭ قۇرىلىس جوباسىن ناقتى ورىندا تەكسەرگەندە بايياڭدياننا ارنايى باردى. بۇل باس شۇجيدىڭ بۇل ارادا تۇڭعىش رەت كەلۋى. ول بىلاي دەدى: "بالا كەزىمدە بالا جاۋىنگەر جاڭ گانىڭ اڭگىمەسىن وقىعان سوڭ وسى جەردى ايرىقشا اڭساعان ەدىم. كەزىندە حبەيدىڭ جىڭدىندا قىزمەت ىستەگەن بولسام دا، كەلۋ ورايى بولماعان ەدى".

باس شۇجي شي جينپىڭ انشين اۋدانىنىڭ جياۋيە باقشاسىندا بايياڭدىيان ۇلكەن توسپاسىنان وتكەندە، ۇزىننان ـ ۇزاققا سوزىلعان اعاش شارباق جولمەن ءجۇرىپ كولدىڭ تەرەڭ جەرىنە كەلدى. ول اعاشتان سالىنعان تاماشالاۋ تەكشەسىنە شىعىپ، كەڭ كوسلگەن بايياڭدياننا اينالا كوز جىبەرگەندە كۇن نۇرىمەن شاعىلسا مولدىرەگەن تولقىندارىدى عانا كوردى، ءالى كوكتەي قويماعان قامىستى قويناۋ كۇن نۇرىندا التىنداي جارقىراپ كوز ۇيالتادى.

توعىز وزەننىڭ توعىسقان جەرى، "سولتۇستىك جۇڭگو مەرۋەرتى" اتانعان بايياڭدىيان ورىن العان شيۇڭ ـ ان جاڭا رايونى تابيعي ەكولوگيالىق باسىمدىققا يە. الايدا بۇرىن ءبىر مەزگىل بايياڭدىيان دا سۋى تارتىلۋ، لاستانۋ سياقتىلاردىڭ قاتەرىنە ۇشىراعان ەدى.

وسى جولعى تەكسەرۋدە باس شۇجي شي جينپىڭ بىلاي دەپ اتاپ كورسەتتى: شيۇڭ ـ ان جاڭا رايونىنىڭ قۇرۇدا، ءسوز جوق، بايياڭدياندى ويداعىداي قالپىنا كەلتىرۋ، ويداعىداي قورعاۋ كەرەك. بولاشاق قالا بايياڭدياننا وتە جاقىن بولادى، سوندىقتان قورعاۋ بەلدەۋىن قالدىرۋ كەرەك. قاتاڭ باسقارۋ ءادىسىن شعارۋ، ىشىنە قاراي لاس سۋ ىعىستىرۋعا استە جول بەرمەۋ، ورىنسىز بۇلدىرۋگە استە جول بەرمەۋ كەرەك.

2 جىلدان كەيىن، ياعني 2019 ـ جىلى 1 ـ ايدا باس شۇجي شي جينپىڭ شيۇڭ ـ ان جاڭا رايونىنا تاعى كەلىپ قىزمەت تەكسەردى. جاڭا رايوندا قالا مەن كولدىڭ قاتىناسىن كۇش سالا ءبىر جايلى ەتۋ جونىندە توقتالعاندا باس شۇجي ورىن تاڭداعاندىعى وىن اڭگىمەلەدى: "سول كەزدە وسى جەردى تاڭداعاندا بايياڭدياننا زيان جەتكىزۋ ەمەس، قايتا بايياڭدياندى قورعاۋ ەسكەرىلگەن. قالا مەن كول ءبىرىن ـ ءبىرى ايشقىتاپ، ءوزارا ۇشتاسۋى كەرەك".

رۇڭچىڭ اۋدانى چيۇشياۋژاڭ قىستاعىنىڭ تۇرعىنى چيۇ شياڭگو كەزىندە ورمان قورعاۋشى بولاتىن، ول باس شۇجي شي جينپىڭمەن جۇزدەسكەن كەزىن ءجيى ەسكە الادى.

2019 ـ جىلى 1 ـ ايدىڭ 16 ـ كۇنى باس شۇجي شي جينپىڭ "زامانالىق شيۇلين" اتانعان داچىڭحى ورمان اۋماعىنىڭ 1 ـ رايونىنداعى ورمان وتىرعىزۋ وڭىرىنە بارىپ، ورمان ءوڭىرىن اۋتوكولىكپەن ارالاپ ورمانىنىڭ ءوسۋ جاعدايىن تەكسەرىپ كوردى، شيۇلين بەكەتى تەكشەسىنە شىعىپ ورمان رايونىنىڭ تۇتاس كورىنىسىنە السىتان كوز جىبەردى.

باس شۇجي شي جينپىڭ بىلاي دەدى: تاماشا ەكولوگيالىق ورتا ـــ شيۇڭ ـ ان جاڭا رايونىنىڭ ماڭىزدى قۇنىنىڭ بەينەلەنۋى. "زامانالىق ۇلى جوسپار" "زامانالىق شيۇلينەن" باستالادى، جاسىل جامىلعى مەن تۇنىق سۋ ۇشتاسقان، ادام مەن تابيعات جاراسىمدى قاتار ءومىر سۇرەتىن كورىنىس ىشىندە جۇرەتىن" تاماشا بەينە قالپىناسىن.

"شيۇلينىڭ اعاشتارى وسكەن سايىن جۇاندايىن، كول سۋى بارعان سايىن تۇنىدى، كوپشىلىك باس شۇجيدىڭ تاعى كەلىپ كورۋىن اسىعا كۇتۋدە"، ـ دەدى چيۇ شياڭگو.

قۇرىلىس جۇرگىزۋدە الدىمەن جوبا جاسالادى؛ قۇرىلىس باستاۋدا ەكولوگيانىڭ الدىمەن ءمان بەرىلدى.

باس شۇجي شي جينپىڭ قالا جوباسىنىڭ ەكونوميكالىق، قوعامدىق دامۋداعى جەتەكشىلىك رولىنا ايرىقشا ءمان بەردى، شيۇڭ ـ ان جاڭا رايونىن جوسپارلاۋ، قۇرۇدى جانە جوبالاۋ، سالۋدى ىلگەرىلەتۋ جونىندەگى بىرنەشە رەتكى ماڭىزدى ماجىلىستە باس شۇجي مىنالاردى قايتا ـ قايتا باسا دارىپتەدى: "ءار سۋىيەم جەردى انىق جوبالاعاننان كەيىن قۇرىلىس باستاۋ كەرەك"، "دەن قويا ىلگەرىلەتىپ تاريحي وكىنىش قالدىرماۋ كەرەك"، "ەڭ وزىق ۇستانىم جانە حالقارادىعى بىرەگەي ولشەم بويىنشا جوبا ـ جوسپار جاساۋعا، قۇرىلىس جۇرگىزگەن تاباندى بولىپ، تاريحتىڭ سىنىنان وتە الاتىن ەتۋ كەرەك".

باس شۇجي بىلاي دەپ باسا دارىپتەدى: شيۇڭ ـ ان جاڭا رايونىن قۇرۇ ـــ تاريحي ىنجەنەريا، ءسوزسىز، تاريحي سابىرلىلىقتى ساقتاۋ كەرەك.

6 جىلدا " ەڭبەك ماعان جازىلماسا دا بولادى" دەيتىن رۋحانى دەڭگەي مەن "ەڭبەك كورسەتۋدە مەن بولماسام بولمايدى" دەيتىن تاريحي جاۋاپكەرشىلىك شيۇڭ ـ ان جاڭا رايونىندا جاندى ايگىلەندى.

ەندى عانا ءوتپ كەتكەن "1 ـ مامىر" دەماىلىسىندا كۇنى كەشەگى بايىرعى توڭكەرىستىڭ رايون قىرۋار ساياحاتشىنى باۋراپ، قىستاقتاعى شارۋالار شاتتىعى ساياجايلارى ساياحاتشىعا لىق تولدى. "6 جىلدىڭ الدىندا اۋىلداستار ءبىر اراعا جينالىپ مەكەندەرىنىڭ بولاشاعىن كوسىلە اڭگىمە ەتەتىن، ال قازىر كوپشىلىك ەكولوگيانىڭ يگىلىگىن كورىپ، تاماشا تۇرمىس كەشىرۋدە"، ـ دەدى بايياڭدىيان كول ءوڭىرىنىڭ قوينىاۋىندىعى جاۋجۋاڭزى قىستاعى پارتيا ياچەيكاسىنىڭ ورىنباسار شۇجيى جاۋ ۇنشياڭ.

"الەمدىڭ كوز ايا، حالقارالىق ولشەم، جۇڭگوشا ەرەكشەلىك، جوعارى ورىن تۇراقتاندىرۋ، ايبىندى جوبانى سوڭىنا دەيىن جالعاستىرۋعا تاباندى بولىپ، شيۇڭ ـ ان جاڭا رايونى جوباسىن جاساۋعا قاتىناسۋ مەنىڭ كاسىپتىك ومىرىمدەگى ەڭ ماڭىزدى بەلەس بولدى"، ـ دەدى جۇڭگو قالا جوباسىن جاساۋ زەرتتەۋ اكادەمياسى شيۇڭ ـ ان زەرتتەۋ ورنىنىڭ اتقارۋشى ورىنباسار باستىعى ين حۇيلياڭ قاتتى تەبىرەنە.

جاڭا رايونىنىڭ جوبا جۇيەسىن جاساۋعا ىلگەرىندى ـ كەيىندى 60 نەشە اكادەمىك، ءىل ءىشى ـ سىرتىنان 200 نەشە ۇجىم، 3500 نەشە مامان جانە تەحنيك قاتىناستى؛ «حبەي شيۇڭ ـ ان جاڭا رايونى جوبا باعدارلاماسىنىڭ» ءبىر تۇتاس جەتەكشىلىگىندە "1+4+N" جوبا جۇيەسى بىرتىندەپ قالىپتاسىپ، جاڭا رايونىنىڭ بەيجيڭنىڭ استانا ـ لىق ەمەس فۇنكتسيالارىن سەيلتۋدى ورنىقتى ارقالاۋىنا، جوعارى ولشەممەن جوبالاۋدى، جوعارى ساپالى قۇرىلىس جۇرگىزۋدى جۇزەگە اسىرۋىنا بەرىك نەگىز قالاندى.

2018 ـ جىلى 2 ـ ايدىڭ 22 ـ كۇنى جۇڭگو كوممۇنيستىك پارتياسى ورتالىق كوميتەتىنىڭ ساياسي بيۇروسىنىڭ تۇراقتى كوميتەتى ءماجلىس اشىپ، حبەي شيۇڭ ـ ان جاڭا رايونى جوباسىن جاساۋ جاعدايىنان بەرىلگەن مالىمەتتى تىڭدادى.

باس شۇجي شي جينپىڭ بىلاي دەپ باسا دارىپتەدى: رەفورما جاساعان، ەسىك اشقان العاشقى كەزدە شىنجىن ەكونوميكالىق ەرەكشە رايونى قۇرىلىپ، شىنجىن جىلدامدىعى جاراتىلعان ەدى، 40 جىلدان كەيىنگى بۇگىنگى كۇندە ءبىز شيۇڭ ـ ان جاڭا رايونىن قۇرۇدا 2035 ـ جىلعا دەيىنگى جانە وسى عاسىردىڭ ورتا شەنىنە دەيىنگى "ەكى قادامعا ءبولىپ ءجۇرۋ" نسانىاسىن كوزدەپ، "شيۇڭ ـ ان ساپاسىن" جاراتىپ، جوعارى ساپالى داۋىدى ىلگەرىلەتۋ جاعىندا بۇكىل ەلدىڭ ۇلگىسىنە اينالدىرۋدەمىز كەرەك.

2018 ـ جىلى 4 ـ ايدىڭ 21 ـ كۇنى جۇڭگو كوممۇنيستىك پارتياسى ورتالىق كوميتەتى، مەملەكەتتىك كەڭەس بەكتىپ ماقۇلداعان «حبەي شيۇڭ ـ ان جاڭا رايونى جوبا باعدارلاماسىنىڭ» تولىق مازمۇنى جاريالانىپ، شيۇڭ ـ ان جاڭا رايونىنىڭ جوباسى جۇرتقا رەسمي كورسەتىلدى.

ۇزاق ۋاقىتتى تياناق ەتىپ، شيۇڭ ـ اندى كوركەيتتى.

2019 ـ جىلى 1 ـ ايدا شيۇڭ ـ ان جاڭا رايونى جوباسىن كورسەتۋ ورتالىعىندا باس شۇجي شي جينپىڭ كورمە تاقتاسىندا «حبەي شيۇڭ ـ ان جاڭا رايونى جوبا باعدارلاماسىنا» زەر سالا كوز جۇگىرتتى.

باس شۇجي شي جينپىڭ بىلاي دەپ باسا دارىپتەدى: شيۇڭ ـ ان جاڭا رايونىن قۇرۇ ـــ زامانالىق ۇلى جوسپار. جاڭا رايوندا، ەڭ اۋەلى، جوبا جاڭا بولۋ، قۇرىلىس جاڭا بولۋ ۇستانىمدا بەينەلەنۋگە ءتيىس، كورەگەندىك، جەتەكشىلىك سيپات ايگىلەنۋى كەرەك.

باس شۇجي شي جينپىڭ بىلاي دەدى: "وسى 2 جىلدا بىرەر كەرىپش تە جىلجىتىلمادى. قازىر جوبا جاسالىپ، شيۇڭ ـ ان جوعارى دەڭگەيدە جوبالاۋ كەزەڭىنەن ماندىك قۇرىلىس جۇرگىزۋ كەزەڭىنە بۇرىلىس جاسادى، بيىل دابىرالى جاعداي جارىققا شعۋى مۇمكىن".

جوبا كەسكىندەلدى، بارابان سوعىلىپ جورىق جاساۋعا ۇندەۋدە.

(3) قۇرىلىس

"جاڭا دامۋ ۇستانىمىن جاپپاي دايەكتەندىرىپ، جوعارى ساپالى دامۋ تالابىنا تاباندى بولىپ، جاڭا داۋىردەگى جوعارى ساپالى دامۋدىڭ ولشەمىن قۇلشىنا تۇلعالاۋ كەرەك".

تاڭەرتەڭ ساعات 6دان 50 مينۋت وتكەندە فۇشيڭ اتتى جوعارى جىلدامدىقتى پويىز شيۇڭ ـ ان ۆوگزالىنان بايداۋ قوزعالىپ استانا بەيجيڭگە قاراي زىمىراي جونەلدى. تاڭ ارايندا سۋ تامشىسى فورماسىندا شيۇڭ ـ ان ۆوگزالىنىڭ اق سۇر ءتۇستى قۇرىلىسى ەرەكشە كوز تارتىپ تۇر، ول بەينە بايياڭدياندا شامگۇل جاپىراعىنىڭ ۇستىندەگى ءبىر تامشى شىققان اۋمايتىن ەدى.

ياڭ بين كەزىندە بەيجيڭ ـ شيۇڭ ـ ان قالا ارالىق تەمىر جول قۇرىلىسى قولباسشىلىق شتابىنىڭ قولباسشىسى بولعان. ول قاستەرلەپ ساقتاعان ءبىر بەينەجازبادا "كوك شامگۇلدىڭ ۇستىندەگى ءمولدىر شىق" ءالى دە ءبىر قۇرىلىس ورنى ەدى. "سول كەزدە ءبىز وسىندا تۇرىدىق، باس شۇجي بىزبەن بەينە ەكىران جالعانىمى ارقىلى حابارلاستى".

باس شۇجي شي جينپىڭ 2019 ـ جىلى 1 ـ ايدىڭ